

Chicago

Al treilea oras ca marime din Statele Unite ale Americii, Chicago se afla în nordul teritoriului american, pe tarmul sud-vestic al Lacului Michigan, la 176 metri altitudine absoluta, într-o zona de câmpie strabatuta de râurile Chicago si Calumet. Cu o populatie de peste 8314000 locuitori si o suprafata de circa 9595 km², Chicago este considerat o metropola americana (densitatea : 866,4 locuitori / km²).

Marea metropola americana are o istorie relativ recenta. Tinutul apartinea triburilor de indieni. Primii europeni care ajung aici, în 1673 sunt exploratorii francezi Louis Jolliet si Jacques Marquette. Primii colonisti sositi pe aceste meleaguri gasesc un pamânt neprimitor, mlastions, cu lacuri mici si numeroase, râuri sovaitoare si vecinatatea unei mari cu apa dulce <-> Lacul Michigan (57016 km², 256 m adâncimea maxima). In ciuda acestor realitati aparent neprimitoare ei construiesc în 1803 fortul Dearbon, cu scopul principal de a-i apara împotriva indienilor, dar acestia reusesc sa-l distruga în 1812; fortul este reconstiuit în 1816 si va fi permanent locuit pâna în 1830. Tânara asezare prindea contur destul de lent, putinele case din lemn care s-au ridicat în jurul fortului erau destinate locuirii, dar mai ales comertului. Dupa 1818, când Illinois este cunoscut ca stat, noua asezare continua sa lãncezeasca. Comertul a fost pârgia ce a propulsat viitoarea metropola, portul de la tarmul Lacului Michigan devenind din ce în ce mai activ. Un eveniment de mare însemnatate pentru viitorul miciei asezari se leaga de deschiderea canalului Erie, în 1825, prin care Oceanul Atlantic a început sa comunice cu Marile Lacuri, deci inclusiv Lacul Michigan, statele cu iesire la ocean din estul Statelor Unite ale Americii fiind astfel puse în legatura cu zona lacurilor nord-americe. Mai mult, acest canal modifica directia de deplasare a emigrantilor de pe axa ce o forma valea râului Ohio catre nord, Chicago devenind principalul loc de popas pe drumul lung al cuceririi „ Vestului Salvatic „.

In 1837 Chicago este declarat oras, având 4200 locuitori. La început orasele au aparut în jurul unui element favorizant al unei regiuni geografice : o intersectie, un loc fortificat, un nucleu administrativ, o resursa naturala, un port (Chicago, Moscova, Roma, Johannesburg, Rotherdam). Ele erau produsul organic al mediului înconjurator, reprezentau o concentrare de oameni cu o anumita capacitate de munca, de productie, dar si cu anumite nevoi de exigente, pentru a caror satisfacere trebuiau sa se organizeze si sa efectueze schimburi. Comertul creste vertiginos, solicitând o intensificare a transporturilor. Traficul naval de pe Lacul Michigan devine insuficient, desi sporeste foarte mult. Apar noi cai de comunicatii: se construiesc canalele Chicago si Illinois în 1848 care fac legatura cu sistemul navigabil al fluviului Mississippi; liniile de cale ferata se înmultesc în asa masura încât în 1856 orasul devine principalul nod de cale ferata al S.U.A.; în 1869 este deja deservit de linii transcontinentale feroviare si rutiere. Aceasta dezvoltare a transporturilor si comertului are urmari imediate asupra aspectului

urbanistic . Numarul populatiei creste rapid , ceea ce declanseaza o crestere a spatiului construit pentru care este caracteristic lemnul. Aceasta este si cauza care amplifica dezastruosul incendiu din

ANUL Numar de locuitori specific anului

1850 30.000 locuitori

1880 500.000 locuitori

1950 4.945.000 locuitori

1980 8.314.000 locuitori

8/9 octombrie 1871, ale carui urmasi nefaste au însemnat distrugerea completa a unui perimetru de 11,3 km² ce cuprindea peste 5000 de cladiri si unde locuiau circa 100.000 de oameni . Acest incendiu a avut si alte urmasi : populatia ramasa fara locuinte a format noi comunitati in apropierea orasului sporind numarul suburbiilor , al oraselor satelit : Evanston , Winnetka , Lake Forest etc. Pe de alta parte , edilii au declansat reconstructia orasului pe baza unui plan riguros de sistematizare . Arhitecti ca : Jenny , Root , Burnham , Sullivan , Alder si-au legat numele de marile edificii ale orasului . In 1890 sunt anexate numeroase suburbii ce dubleaza suprafata si numarul populatiei (1.100.000 locuitori) . Eferenta construirii de noi cladiri culmineaza cu aparitia primilor zgârie - nori , premiera mondiala absoluta , ce schimba aspectul oraselor lumii , înaltându-le pe verticala , atribuind acesti uriasii de otel si sticla stilului american , indiferent de meridianele pe care sunt construiti . Compania *Home Insurance Building* , construita în 1895 , construiesc în urmasorii 21 de cladiri cu 12 si 16 etaje . Tot acum se contureaza principalele zone functionale ale orasului : Loop (numita asa din 1890) , zona centrala , situata la sud de varsarea râului Chicago , concentreaza comertul , finantele si o parte a locuintelor celor avuti , care se stabilesc în cea mai mare masura pe Gold Coast (Coasta de Aur) , o zona de parcuri întinse , vile ultraelegante presarate pe tarmul Lacului Michigan .

Legatura între zonele Loop si Gold Coast se face printr-un frumos bulevard , Michigan Avenue , amenajat în 1920 . Zonele industriale se concentreaza în jurul râului Chicago , în zona Calumet , in lungul liniilor de cale ferata , formând areale bine delimitate în sud si sud-est . Zonele muncitoresti înconjoara pe cele industriale , fiind masate si în nord si vest , în suburbii dar si în zona complexului portuar de la tarmul Lacului Michigan . E drept ca simplitatea configuratiei oferea numeroase avantaje , între care si posibilitatea sistematizarii anticipate dar , în acelasi timp , a dus la o mare monotonie urbanistica , tiparul respectiv fiind multiplicat de mai multe ori . De fapt , acest tipar sub forma de patrulater taiat în lung si lat de strazi perpendiculare - quadrate – este cel al Romei Antice . El a fost adoptat de multe tari europene , dar mai ales în America de marile orase , printre care este si Chicago (New York , Buenos Aires , Havana , Philadelphia , Ciudad de México) . Dupa 1950 se construiesc foarte mult , zona comerciala este extinsa la vest de Loop , iar dupa 1970 spre Near West Side . Cladirile ridicate în Chicago sfideaza înaltimile : *John Hancock Center* cu 100 de etaje (construit dupa 1960) , *The*

Sears Tower cu 110 etaje la vest de Loop (începută în 1970) – cea mai înaltă clădire din lume 443 m - un alt complex de zgârie - nori la NE de Loop care include *Standard Oil* cu 80 etaje , *Water Tower Place* cu 74 etaje .

Această aglomerație urbană se confruntă cu o multitudine de probleme . Evident , cea mai acută a fost și rămâne concentrarea excesivă de oameni, mozaicul de populații originare din țările celor șase continente. Dezavantajul cel mai evident al marilor concentrații urbane este congestionarea traficului urban (Chicago, New York , Tokio , Paris , Ciudad de Mexico). Ca urmare, deplasarea în metropole devine foarte anevoioasă, cu multe -roase puncte de strângere a circulației, iar ziua de lucru a salariaților se lungeste cu orele pierdute pentru a ajunge de la locul de muncă acasă. S-au adoptat câteva soluții cu eficiență parțială : construirea unor noi autostrăzi pentru ușurarea transportului celor ce locuiesc în afara metropolei ; noi zone industriale au fost amplasate direct în suburbiile celor mai îndepărtate ; s-au construit complexe comerciale uriașe în afara orașului . Un rol deosebit a revenit și construirii aeroportului *O'Hare* , printre cele mai mari din Statele Unite ale Americii , care a îngrenat amenajarea a foarte multe anexe în jurul său creând locuri de muncă pentru zeci de mii de oameni ;

amplasarea complexelor de cercetări nucleare la Argonne National Laboratory și lângă Batavia. Spațiul urban a înghițit suprafețe uriașe : orașul propriu - zis are 590,8 km² , iar *Chicago Standard Metropolitan Statistical Area* - S.M.S.A. – ocupă 9595 km² ; de la suburbia Evanston , în nord (care nu este ultima) și până la Gary (care nici el nu încheie lanțul suburbiilor) sunt peste 70 km . Dar metropola deține și recorduri dintre cele mai detestabile : crima organizată , gangsterii lui Capone e.t.c. Astăzi , alte triste recorduri se adaugă celor enumerate : crimele și jafurile în plină zi , consumul ridicat de droguri , conflictele rasiale , mii de oameni morți sub roțile celor 1500 de autoturisme ce se scurg într-un minut pe cele mai multe străzi ale orașului , aerul poluat .

Poziția geografică a avantajat foarte mult dezvoltarea economică a orașului : pe Lacul Michigan se aduceau cu navele minereu de fier și carbune ; pe căile ferate era adus cocsul din Appalachia ; pe canale , cai ferate și sosele se aduceau din sud grânelor și vitele preriei . Aceasta a încurajat de timpuriu dezvoltarea industriei : prima oțelărie apare în 1880 , construită la varsarea râului Calumet în Lacul Michigan , urmata în 1900 de altele în Indiana Harbor și , în 1906 , de oțelăriile de la Gary . Chicago a devenit o renumită piață de grâne și de vite - abatoarele au dominat viața economică până după anii 1960 ; paienjenisul căilor de comunicații pe care nu îl egalează nici o altă metropolă a lumii .

Chicago , situat în zona agricolă Middle West și în cea urban - industrială Northeast , cu cele 15.000 de întreprinderi pe care le deține , da 6 % din producția industrială a S.U.A. . Printre principalele ramuri și produse industriale se numără : siderurgia (uzine la Gary și Calumet) , aparatul electrotehnic și utilajul electronic (trustul Zenith) , automobile , mașini agricole (Mc. Cormick , una din marile uzine de tractoare din S.U.A.) , vagoanele și locomotivele electrice (trustul Pullman) , utilaje grele (concernul International Harvester) , complexe petrochimice , rafinăriile (instalate la Whiting , East Chicago , Gary , Calumet cu o capacitate totală de 55,4 milioane tone) ,

aparatele electrocasnice (principalul producator al Statelor Unite ale Americii) , industria carnilor (mari abatoare în sud) , prelucrarea lemnului , moraritul , confectiile , încaltamintea , tipariturile . Orasul este o renumita piata a grâului , a comertului cu vite (comercializare de celebra Chicago Union Stock Yards) , ca si un mare centru financiar si comercial , sediul marilor banci (Continental Illinois , First National Bank) , al burselor de marfuri si valori (Midwest Stock Exchange , Chicago Mercantile Exchange) , al unor puternice corporatii comerciale (Sears Roebuck , Marcor , Jewel Companies) . Ca nod al cailor de comunicatii se remarca prin : 39 de linii de cale ferata , 9 aeroporturi (O'Hare , Midway , Harlem , Northfield Island e.t.c.) ; cel mai mare complex portuar pe ape interioare din S.U.A. cu un trafic de 40.000.000 tone pe an ; metroul inaugurat în 1892 , cu o retea de 143 km , din care 17 subteran ; numeroase autostrazi .

Chicago este un mare centru de cultura si arta : universitati (University of Illinois – 1897 , University of Chicago , Chicago State University , Loyola University , Northwestern University) , muzee (Muzeul de arta contemporana , Muzeul stiintei si al industriei , Muzeul de istorie naturala) , teatre , edituri . Orasul are o gradina botanica , acvariu , planetarium , parcuri întinse (Grant , Milton Lee , Olive , Burnham , Lincoln , Garfield) . Prin aceste caracteristici , Chicago este considerat de specialisti o mare metropola americana .